

İDARİ DAVALARIN AÇILMASI:

Madde 3 – 1. (Değişik: 10/6/1994-4001/2 md.) İdari davalar, Danıştay, idare mahkemesi ve vergi mahkemesi başkanlıklarına hitaben yazılmış imzalı dilekçelerle açılır.

2. Dilekçelerde;

a) Tarafların ve varsa vekillerinin veya temsilcilerinin ad ve soyadları veya unvanları ve adresleri ile gerçek kişilere ait Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası,⁽³⁾

b) Davanın konu ve sebepleri ile dayandığı deliller,

c) Davaya konu olan idari işlemin yazılı bildirim tarihi,

d) Vergi, resim, harç, benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezalarına ilişkin davalarla tam yargı davalarında uyuşmazlık konusu miktar,

e) Vergi davalarında davanın ilgili bulunduğu verginin veya vergi cezasının nevi ve yılı, tebliğ edilen ihbarnamenin tarihi ve numarası ve varsa mükellef hesap numarası,

Gösterilir.

3. Dava konusu kararın ve belgelerin asılları veya örnekleri dava dilekçesine eklenir. Dilekçeler ile bunlara ekli evrakın örnekleri karşı taraf sayısından bir fazla olur.

(İlgili Maddeler; İYUK 14 (İlk İnceleme) ,15 (İlk inceleme üzerine verilecek kararlar), 16/4 (İslah), 9 (görevli olmayan yerlere başvuru)

- T.C. DANIŞTAY 4. DAİRE, E. 2014/6443, K. 2016/73, T. 19.1.2016

Yapı Kooperatifi adına dava açmak isteyen tasfiye memurunun ikinci kez kendi adına atmış imza atmış olmasının dava red sebebi oluşturmadığı

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Dördüncü Dairesince gereği görüldü:

KARAR : Tasfiye Halinde S. S. ... Konut Yapı Kooperatifi adına düzenlenerek tasfiye memuru 'a tebliğ edilen vergi ceza ihbarnameleri içeriği özel usulsüzlük cezalarının kaldırılması istemiyle açılan davanın reddine dair Vergi Mahkemesi kararı temyiz edilmiştir.

2577 Sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 3. maddesinin 1. bendinde; idari davaların vergi mahkemesi başkanlığına hitaben yazılmış imzalı dilekçeyle açılacağı, 2. bendinde, dilekçelerde; tarafların ve varsa vekillerinin veya temsilcilerinin ad ve soyadları veya ünvanları ve adreslerinin, davanın konusu ve sebepleri ile dayandığı delillerin, davaya konu olan idari işlemin yazılı bildirim tarihinin, vergi, resim, harç benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezalarına dair davalarla tam yargı davalarında, uyuşmazlık konusu miktarın, davanın ilgili bulunduğu verginin veya vergi cezasının nevi ve yılı, tebliğ edilen ihbarnamenin tarih ve numarası ve varsa mükellef hesap numarasının gösterileceği hükme bağlanmıştır.

Aynı kanunun 14/3. maddesinde dilekçelerin, Danıştay'da daire başkanının görevlendireceği bir tetkik hakimi, idare ve vergi mahkemelerinde ise mahkeme başkanı veya görevlendireceği bir üye tarafından, a) görev ve yetki, b) idari merci tecavüzü, c) ehliyet, d) idari davaya konu olacak kesin ve yürütülmesi gereken bir işlem olup olmadığı, e) süre aşımı, f) husumet, g) 3. ve 5. maddelere uygun olup olmadıkları yönlerinden sırasıyla inceleneceği, 15. maddenin 1/(d) bendinde, dilekçelerde 14. maddenin 3/(g) bendinde yazılı hususlarda kanuna aykırılık görülmüşse otuz gün içinde 3 ve 5. maddelere uygun şekilde yeniden düzenlenmek üzere dilekçenin reddine karar verileceği, 15. maddenin 5. fıkrasında da 1/(d) bendine göre dilekçenin reddedilmesi üzerine, yeniden verilen dilekçelerde aynı yanlışlıklar yapıldığı takdirde davanın reddedileceği, 14. maddenin 6. fıkrasında da, yukarıda belirtilen hususların ilk incelemeden sonra tespit edilmesi halinde de davanın her safhasında 15. maddenin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

Dava dosyasının incelenmesinden, davaya konu vergi ceza ihbarnamelerinin Tasfiye Halinde Sınırlı Sorumlu ... Konut Yapı Kooperatifi adına düzenlendiği ve söz konusu ihbarnamelere karşı açılan davada Ankara 6.Vergi Mahkemesince dava dilekçesinin, "davanın tasfiye memuru tarafından Kooperatif adına açılması gerekirken kendi adına açıldığı" gerekçesi ile 2577 Sayılı Kanun'un 15. maddesinin 1/(d) bendine göre kararın bildirim tarihinden itibaren otuz (30) gün içinde belirtilen noksanlıklar tamamlanarak yeniden dava açılmak üzere reddine karar verildiği, bu karar üzerine dava dilekçesinin yenilendiği, ancak yenilenen dava dilekçesinde de aynı yanlışlığın tekrarlandığı gerekçesi ile bu kez 2577 Sayılı Kanun'un 15. maddesinin 5. bendi uyarınca davanın reddine karar verildiği anlaşılmıştır.

Dava konusu olayda, her ne kadar davanın tasfiye memuru tarafından Kooperatif adına açılmak yerine kendi adına açıldığı gerekçesi ile önce dilekçe ret ve sonrasında aynı yanlışlığın tekrarlandığından bahisle dava ret kararı verilmiş ise de, hem ilk dava dilekçesinin hem de yenileme dilekçesinin içeriğinden ve son sayfalarının "S.S. ... Yapı Kooperatifi Tasfiye Memuru " kaydıyla imzalanmış olmasından, tasfiye memuru 'ın muradının Yapı Kooperatifi adına dava açmak olduğu açıkça anlaşılmakta olup Vergi Mahkemesince aksi görüş ile verilen dilekçe ret ve sonrasında verilen dava ret kararlarında hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

SONUÇ : Bu nedenle, temyiz isteminin kabulüne ve Ankara 6.Vergi Mahkemesi'nin 27/03/2014 tarihli ve E:2014/631, K:2014/601 Sayılı kararının bozulmasına, 19.01.2016 gününde oyçokluğuyla karar verildi.

- **T.C. DANIŞTAY 15. DAİRE E. 2015/8040 K. 2015/7066 T. 5.11.2015**

Iptali istenen işlemin açıkça belirtilmek ve menfaat bağı kurulmak suretiyle tamamının veya belli kısımlarının mı iptali istendiğinin gösterilmesi gereği

TÜRK MİLLETİ ADINA

Danıştay Onbeşinci Dairesince, 2577 sayılı Kanununun 14. maddesi uyarınca Tetkik Hakiminin raporu ve sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüldü:

KARAR : 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 14. maddesinin 3. fıkrasında, dilekçelerin Danıştayda daire başkanının görevlendireceği bir tetkik hakimi, idare ve vergi mahkemelerinde ise mahkeme başkanı veya görevlendireceği bir üye tarafından, görev ve yetki, idari merci tecavüzü, ehliyet, idari davaya konu olacak kesin ve yürütülmesi gereken bir işlem olup olmadığı, süre aşımı, husumet ve 3. ve 5. maddelere uygun olup olmadıkları yönlerinden sırasıyla inceleneceği, 15. maddesinin 1. fıkrasının (d) bendinde ise otuz gün içinde 3. ve 5. maddelere uygun şekilde yeniden düzenlenmek veya noksanları tamamlanmak üzere dilekçelerin reddine karar verileceği kurala bağlanmıştır.

2577 sayılı Kanunun 3. maddesinde, idari davaların, Danıştay, idare mahkemesi ve vergi mahkemesi başkanlıklarına hitaben yazılmış imzalı dilekçelerle açılacağı; dilekçelerde tarafların ve varsa vekillerinin veya temsilcilerinin ad ve soyadları veya ünvanları ve adresleri ile gerçek kişilere ait Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasının, **davanın konusu ve sebepleri ile davandığı delillerin, davaya konu olan işlemin yazılı bildirim tarihinin gösterileceği** belirtilmiştir.

İptal davalarında iptali istenilen işlem ya da işlemlerin sayı, tarih, tebliğ tarihi belirtilmek ve menfaat bağı kurulmak suretiyle işlemin tamamının mı, yoksa belli kısımlarının mı iptalinin istenildiğinin hukuka aykırılık sebepleriyle birlikte açıkça gösterilmesi gerekmektedir.

Dava dilekçesinde, Sağlık Hizmetlerinde İyonlaştırıcı Radyasyon Kaynakları ile Çalışan Personelin Radyasyon Doz Limitleri ve Çalışma Esasları Hakkında Yönetmeliğin 2. maddesi ve ilgili maddelerinin iptali istenilmekle birlikte, anılan Yönetmeliğin hangi maddelerinin davacının menfaatini nasıl ve ne şekilde ihlal ettiği ile hukuka aykırılık sebeplerinin dava dilekçesinde açıklanmadığı, dolayısıyla dava konusu Yönetmeliğin hangi madde (ibare, kısım vb.) veya maddelerinin iptali istendiğinin menfaat ilgisi de kurulmak suretiyle açıkça ve tereddüde yer bırakmayacak şekilde dilekçede gösterilmediği anlaşılmaktadır.

Bu haliyle, dava dilekçesinin 2577 sayılı Kanunun 3. maddesine uygun biçimde düzenlenmediği sonucuna varılmaktadır.

SONUÇ : Açıklanan nedenlerle, 2577 sayılı Kanunun 15/1-d maddesi uyarınca bu kararın tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içerisinde 3. maddeye uygun şekilde düzenlenmek ve noksanı tamamlanmak suretiyle, harç yatırılmaksızın yeniden dava açmakta serbest olmak üzere DAVA DİLEKÇESİNİN REDDİNE, aynı Kanunun 15/5. maddesi hükmüne göre yeniden verilen dilekçede aynı yanlışlıklar yapıldığı takdirde, davanın reddedileceğinin davacıya bildirilmesine, 05.11.2015 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

- **T.C. DANIŞTAY 12. DAİRE E. 2015/2594 K. 2015/4918 T. 29.9.2015**

Dilekçede netice talebin ve açılan davanın niteliğinin tam olarak anlaşılabilir olması gerektiği

TÜRK MİLLETİ ADINA

...

KARAR : Dava, davacının teknisyen kadrosuna başvurusu sürecinde davalı idarenin alan kontrolü yapmayarak kusurlu davrandığından bahisle normal zamanında işe başlayamadığı iddiasıyla mahrum kaldığı parasal haklarına ilişkin olarak 38.500,84 TL'nin ve özlük haklarının yasal faiziyle birlikte tazminine karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

İdare Mahkemesince, davacının yerleştirme işlemlerinin tamamlanmasından sonra boş kalan ziraat teknisyeni kadrolarına atanması istemiyle yapmış olduğu başvurusunun reddine dair işlemin iptali istemiyle açtığı davada, Ankara 8. İdare Mahkemesinin 15.01.2014 günlü, E:2013/670, K:2014/71 sayılı kararı ile Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca ilan edilen teknisyen unvanlı kadroya tercih kılavuzunda belirtilen niteliklere sahip olmayan kişilerin başvurmamış olması durumunda, davacının mezuniyet durumu ve KPSS'den almış olduğu puan itibarıyla yerleştirmesinin yapılacağı, yerleştirme sonucu boş kalan kadrolara atamasının yapılması hakkaniyet ve adaletin gereği olduğu gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verildiği, davacının mahkeme kararı gereği işe başladığı 04.03.2014 tarihine kadarki dönemde mahrum kaldığı parasal kaybindan bu dönemde elde ettiği gelir düşüldükten sonra bulunan 36.562,57 TL'nin dava açma tarihi olan 11.04.2014 tarihinden itibaren hesaplanacak yasal faiziyle birlikte davacıya ödenmesine, davanın 1.938,27 TL'lik kısmının ise reddine karar verilmiştir.

Davalı idare tarafından, mahkeme kararının kabule ilişkin kısmının hukuka aykırı olduğu ileri sürülmekte ve kararın temyizden incelenerek bozulması istenilmektedir.

Anayasanın 125. maddesinde, idarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolunun açık olduğu belirtildikten sonra, son fıkrasında idarenin kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü olduğu hükmü bağlanmıştır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun [12.](#) maddesinde,

"İlgililer haklarını ihlal eden bir idari işlem dolayısıyla Danıştaya ve idare ve vergi mahkemelerine doğrudan doğruya tam yargı davası veya iptal ve tam yargı davalarını birlikte açabilecekleri gibi ilk önce iptal davası açarak bu davanın karara bağlanması üzerine, bu husustaki kararın veya kanun yollarına başvurulması halinde verilecek kararın tebliği veya bir işlemin icrası sebebiyle doğan zararlardan dolayı icra tarihinden itibaren dava süresi içinde tam yargı davası açabilirler. Bu halde de ilgililerin 11 inci madde uyarınca idareye başvurma hakları saklıdır."

hükmüne yer verilmiştir.

Aynı Kanunun "İdari davaların açılması" başlıklı 3. maddesinde idari davalara ilişkin dilekçelerde davanın konu ve sebepleri ile dayandığı delillerin gösterileceği belirtilmiş; "Dilekçeler üzerine ilk inceleme" başlıklı 14. maddesinde dilekçelerin bu maddeye uygun olup olmadıkları yönünden de inceleneceği kurala bağlanmış; "İlk inceleme

üzerine verilecek karar" başlıklı 15. maddede ise, anılan maddeye uygun bulunmayan dilekçelerin yeniden düzenlenmek üzere reddine karar verileceği hükme bağlanmıştır.

Bu bağlamda, idare kural olarak yürüttüğü kamu hizmetiyle nedensellik bağı kurulabilen zararları tazminle yükümlü olup; idari eylem ve işlemlerden doğan zararlar idare hukuku kuralları çerçevesinde, hizmet kusuru veya kusursuz sorumluluk ilkeleri gereği tazmin edilmektedir. İdarenin yürütmekle görevli olduğu bir hizmetin kuruluşunda, düzenlenişinde veya işleyişindeki nesnel nitelikli bozukluk, aksaklık veya eksiklik şeklinde tanımlanabilen hizmet kusuru; hizmetin kötü işlemesi, geç işlemesi veya hiç işlememesi hallerinde gerçekleşmekte ve idarenin tazmin yükümlülüğünün doğmasına yol açmaktadır.

2577 sayılı Yasanın yukarıda aktarılan 12. maddesinde, idari işlem nedeniyle haklarının ihlal edildiği iddiasında bulunan ilgililere seçimlik hak tanımış ve bu kişilerin önce iptal davasını açarak sonra tam yargı davası (veya her iki davayı birlikte) açabilecekleri gibi iptal davası açmadan doğrudan tam yargı davası da açabilecekleri belirtilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden; Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ziraat teknisyeni kadrolarına Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından yerleştirilmesi yapılmayan davacının, alan kontrolü yapılmaksızın gerçekleştirilen yerleştirmeler sonucunda bir çok kadronun boş kaldığının öğrenilmesi üzerine bu kadrolara puan durumu dikkate alınarak atanması istemiyle yaptığı başvurusunun reddine ilişkin işlemin iptali istemiyle Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına karşı açmış olduğu davada, davacının Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığınca gerçekleştirilen yerleştirme işlemlerinde mezun olunan alan/program kontrolü yapılmaması nedeniyle puan sıralamasının kendisi aleyhine değiştiğini belirttiği, Ankara 8. İdare Mahkemesinin 15.01.2014 günlü, E:2013/670, K:2014/71 sayılı kararı ile Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca ilan edilen teknisyen unvanlı kadroya tercih kılavuzunda belirtilen niteliklere sahip olmayan kişilerin başvurmamış olması durumunda, davacının mezuniyet durumu ve KPSS'den almış olduğu puan itibarıyla yerleştirmesinin yapılacağı, yerleştirme sonucu boş kalan kadrolara atamasının yapılması hakkaniyet ve adaletin gereği olduğu gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verildiği, anılan iptal kararından sonra davacının atamasının yapıldığı, 04.03.2014 tarihi itibarıyla görevine başlamış olan davacı tarafından açıkta kaldığı süreye ilişkin olarak 38.500,84 TL'nin ve özlük haklarının yasal faiziyle birlikte tazminine karar verilmesi istemiyle Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığına karşı bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Davacının Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığına karşı açmış olduğu iş bu dava dilekçesi incelendiğinde; Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının 11.06.2013 tarihli ve 13881 sayılı işlemin iptaline ilişkin idare mahkemesi kararından bahsedilmekle birlikte Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığının hatalı işlemlerine değinilerek, mağduriyetinin anılan Başkanlığın hatasından kaynaklandığının ileri sürüldüğü, ayrıca talep edilen tazminat miktarının ilk yerleştirme işlemlerinin yapıldığı ve emsali durumdaki kişilerin göreve başladığı tarih esas alınarak belirlendiği, dilekçenin sonuç ve istem bölümünde özlük hak kayıplarının tazmininin de talep edildiği görülmektedir.

Ankara 8. İdare Mahkemesinin 15.01.2014 günlü, E:2013/670, K:2014/71 sayılı karar, davacının yerleştirme işlemlerinin tamamlanmasından sonra boş kalan ziraat teknisyeni kadrolarına atanması istemiyle 2577 sayılı Kanunun 10. maddesi kapsamında yapmış olduğu başvurusunun reddine dair işlemin iptaline yönelik olup, 07.07.2011 tarihinde yapılan yerleştirme işlemlerinin ve/veya davacının yerleştirilmemesine ilişkin işlemin dava konusu edilmediği anlaşılmaktadır.

2577 sayılı Yasanın 12. maddesi düzenlemesi çerçevesinde temyize konu davanın, dilekçede belirtilen iptal kararı üzerine bu karara bağlı bir tam yargı uyuşmazlığı niteliğinde mi olduğu, yoksa Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığının hatalı olduğu iddia edilen yerleştirmeme işleminden kaynaklanan bir tazmin talebi mi olduğu hususunun dava dilekçesinden anlaşılamadığı, bu haliyle davanın konusu ve hukuki sebeplerinin açık olmadığı sonucuna varıldığından, dilekçenin yukarıda anılan 2577 sayılı Kanunun 3. maddesi uyarınca reddine karar verilmesi gerekirken uyuşmazlığın esasına girilerek hüküm kurulmasında hukuka uyarlık görülmemiştir.

Yukarıdaki paragrafta belirtilen iki uyuşmazlığın, davanın tarafları ve dava açma süresi, tazmin talebinin dönem ve miktar itibarıyla kapsamı ve özlük hak talebi bakımından farklı yargılama kural ve ilkelerine tabi olduğu, bu bakımdan da birlikte dava konusu edilmesinin hukuken mümkün olmadığı da açıktır.

SONUÇ : Açıklanan nedenlerle, davalı idarenin temyiz isteminin kabulü ile Mahkeme kararının bozulmasına, yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın İdare Mahkemesine gönderilmesine, kullanılmayan 45,60TL harcın isteği halinde davalı idareye iadesine, bu kararın tebliğ tarihini izleyen 15 (onbeş) gün içerisinde kararın düzeltilmesi yolu açık olmak üzere, 29.09.2015 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

- T.C. DANIŞTAY 11. DAİRE E. 2011/2554 K. 2012/4889 T. 27.6.2012

Mahkemece 3. ve 15. maddedeki usul kurallarının hak arama özgürlüğü engelleyecek şekilde yorumlanmaması gerektiği

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Onbirinci Dairesince, dosyanın tekemmül ettiği anlaşıldığından yürütmenin durdurulması istemi hakkında karar verilmeksizin işin gereği görüşüldü:

KARAR : Dava, eşi köy korucusu olarak görev yapmakta iken şehit olan davacı tarafından, eşinin şehit olduğu dikkate alınmadan sadece sigortalı hizmetleri dikkate alınarak emekli edilmesine ilişkin işlemin iptali istemiyle açılmıştır.

İdare Mahkemesince; üçüncü kez yenilenen dava dilekçesinde de eksikliklerin tamamlanmaması nedeniyle 2577 sayılı Yasanın 15. maddesinin 5. fıkrası uyarınca işin esasına girilmeksizin davanın reddine karar verilmiştir.

Davacı tarafından, hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek mahkeme kararının bozulması istenilmektedir.

2577 sayılı idari Yargılama Usulü Kanunu'nun 3. maddesinin 1. bendinde; idari davaların idare mahkemesi başkanlığına hitaben yazılmış imzalı dilekçe ile açılacağı; 2. bendinde, dilekçelerde, tarafların ve varsa vekillerinin veya temsilcilerinin ad ve soyadları veya unvanları ve adreslerini, davanın konusu ve sebepleri ile dayandığı delillerin, davaya konu olan idari işlemin yazılı bildirim tarihinin, tam yargı davalarında uyuşmazlık konusu miktarın gösterileceği hükme bağlanmış; 3. bendinde de; dava konusu kararın ve belgelerin asılları veya örneklerinin karşı taraf sayısından bir fazla olacağı belirtilmiştir, 15/1-d maddesinde, 3. maddeye aykırı bulunan dava dilekçelerinin, 30 gün içinde noksanları tamamlanmak üzere reddedileceği hükme bağlanmış, aynı Kanun'un 15/5 maddesinde ise; dava dilekçelerinin reddedilmesi üzerine yeniden verilen dilekçelerde de aynı yanlışlıklar yapıldığı takdirde, davanın reddedileceği öngörülmüştür.

Dosyanın incelenmesinden, eşi köy korucusu iken şehit olan davacı tarafından, ilk olarak 22.6.2010 tarihinde, eşinin şehit olarak değil Sosyal Sigortalar Kurumu'na tabi sigortalı olarak emekli edilmesine ilişkin işlemin iptali istemiyle dava açıldığı, Mardin İdare Mahkemesinin 13.7.2010 gün ve E: 2 010/1014, K:2010/750 sayılı kararıyla davanın yetki yönünden reddedilerek dava dosyasının Ankara İdare Mahkemesine gönderildiği, Ankara 5. İdare Mahkemesinin 7.10.2010 gün ve E:2010/1730, K:2010/1293 sayılı kararıyla; dilekçenin konu kısmında Davacının eşi ...'ün şehit olmasına karşın Sosyal Sigortalar Kurumu'na tabi sigortalı olarak emekli edilmesine ilişkin işlemin iptalinin, sonuç ve istem kısmında ise dul ve yetim aylığı bağlanmasına karar verilmesinin istenildiği, dolayısıyla konu ve talep bölümünde farklı istemlere yer verildiği gibi, idari işlem tesisi şeklinde talepte bulunulduğu, öte yandan davacının aylık bağlanması istemiyle davalı idareye başvuruda bulunup bulunmadığı, başvurusuna cevap verilip verilmediği, sayı ve tarih belirtilmek suretiyle hangi işlemin iptalinin istenildiğinin anlaşılacağı gerekçesiyle, 2577 sayılı Kanun'un 3. maddesi yönünden dilekçenin reddine karar verildiği, davacının 1.11.2010 tarihinde kayda geçen yenileme dilekçesinde, bu kez eşinin Sosyal Sigortalar Kurumu'na tabi sigortalı olarak emekli edilme işleminin iptal edilerek şehit olarak emekli edilmesini istediği, bu dilekçenin de Ankara 5. idare Mahkemesi'nin 10.11.2010 gün ve E:2010/2275, K:2010/1566 sayılı kararıyla, 2577 sayılı Yasanın 3. maddesi uyarınca reddedildiği, davacının üçüncü kez yenilediği dilekçesinde ise, tarafına şehit dul ve yetimlerine ödenen emekli aylığının bağlanmasını istediği, Ankara 5. İdare Mahkemesinin 29.12.2010 gün ve E:2010/2711, K:2010/1936 sayılı kararıyla, yenileme dilekçesinde aynı yanlışlıkların tekrarlandığı gerekçesiyle, 2577 sayılı Kanun'un 15. maddesinin 5. fıkrası uyarınca davanın reddine karar verildiği anlaşılmıştır.

Bu durumda, davacı tarafından düzenlenen her üç dava dilekçesinde de **açıkça, köy korucusu olarak görev yapmakta iken şehit olan eşinden dolayı kendisine şehit dul ve yetimlerine bağlanan aylığın bağlanması gerektiği, bu nedenle, eşinin sadece sigortalı hizmetleri kabul edilerek tesis edilen dul aylığı bağlama işleminin iptal edilmesinin istenilmesine karşın;** dava konusu talebin anlaşılacağı, tarih ve sayısının belirtilmediği, idari işlem

tesisi şeklinde talepte bulunulduğu gerekçesine dayanılarak verilen dilekçe ret kararları üzerine yenilenen dilekçede de aynı yanlışlıkların yapıldığından söz edilerek, dava açma hakkının kullanılmasına engel oluşturacak bir şekilde davanın reddine karar verilmesinde usul kuralları açısından hukuka uyarlık görülmemiştir.

SONUÇ : Açıklanan nedenle, davacının temyiz isteminin kabulü ile, Mahkeme kararının bozulmasına, yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın Mahkemeye gönderilmesine, kullanılmayan yürütmenin durdurulması harcının istemi halinde davacıya ödenmesine, 27.06.2012 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

DİLEKÇELERİN VERİLECEĞİ YERLER:

Madde 4 – Dilekçeler ve savunmalar ile davalara ilişkin her türlü evrak, *Danıştay veya ait olduğu mahkeme başkanlıklarına veya bunlara gönderilmek üzere idare veya vergi mahkemesi başkanlıklarına, idare veya vergi mahkemesi bulunmayan yerlerde büyükşehir belediyesi sınırları içerisinde kalıp kalmadığına bakılmaksızın asliye hukuk hakimliklerine veya yabancı memleketlerde Türk konsolosluklarına verilebilir.*⁽¹⁾

(İlgili Maddeler; İYUK 14 (İlk İnceleme) ,15 (İlk inceleme üzerine verilecek kararlar)

- T.C. DANIŞTAY 8. DAİRE E. 2010/7637 K. 2010/7114 T. 21.12.2010

Faks aracılığıyla gönderilen dilekçe ile dava açılmayacağı

İstemin Özeti : Davacının şikayetçi olduğu ... Barosu avukatlarından Av. ... hakkında kovuşturma izni verilmesine gerek olmadığı yönünde tesis edilen Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü'nün 10.12.2009 gün ve 68540 sayılı işleminin iptali istemiyle açılan davada; 2577 Sayılı İdari Yargılama Usulü Yasasının 3. ve 4. maddeleri uyarınca davanın imzalı dilekçelerle açılacağı düzenlendiğinden, **faks aracılığıyla gönderilen dava dilekçesiyle davanın açılmayacağı, bu nedenle 17.12.2009 tarihinde tebliğ edildiği belirtilen dava konusu işlem hakkında 22.02.2010 tarihinde Mahkeme kayıtlarına giren dilekçe ile açılan davanın süresinde açılmadığından esasının incelenme olanağı bulunmadığı gerekçesiyle davayı süre aşımı nedeniyle reddeden** Ankara 2. İdare Mahkemesinin 25.03.2010 gün ve E:2010/279, K:2010/474 sayılı kararının; dava dilekçesini 05.02.2010 tarihinde posta yolu ile gönderildiği ve 14.02.2010 tarihinde ise dava dilekçesinin faks aracılığıyla İdare Mahkemesine gönderildiği öne sürülerek, 2577 sayılı Yasanın 49. maddesi uyarınca temyizen incelenerek bozulması istemidir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

....

SONUÇ : İdare Mahkemesince verilen kararın dayandığı gerekçe usul ve yasaya uygun olup, bozulmasını gerektiren bir neden bulunmadığından, temyiz isteminin reddi ile anılan kararın onanmasına ve yargılama giderlerinin temyiz isteminde bulunan üzerinde bırakılmasına, 21.12.2010 gününde oybirliği ile karar verildi.

• **T.C. DANIŞTAY 6. DAİRE E. 2006/181 K. 2006/4145 T. 18.9.2006**

Kanun yollarına ilişkin dilekçelerin de 4. Maddedeki kayıtlara tabi olduğu (*dikkat edilmesi gereken husus "büyükşehir belediyesi sınırları içerisinde kalıp kalmadığına bakılmaksızın ibaresi o tarihte yasaya eklenmiş değildir.*)

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Altıncı Dairesince Tetkik Hakimi Mehmet Sıtkı Çelik'in raporu ile dosyadaki belgeler 2577 sayılı idari Yargılama Usulü Kanununun 14.maddesi uyarınca incelendikten sonra işin gereği görüşüldü:

KARAR : 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 4.maddesinde dilekçeler ve savunmaların, davalara ilişkin her türlü evrakın, Danıştay veya ait olduğu mahkeme başkanlıklarına veya bunlara gönderilmek üzere idare veya vergi mahkemesi başkanlıklarına idare ve vergi mahkemesi bulunmayan yerlerde asliye hukuk hakimliklerine veya yabancı memleketlerde Türk konsolosluklarına verilebileceği hükmüne yer verilmiştir.

2577 sayılı Yasanın 48.maddesinin 6.fikrasında temyiz kanuni süre geçtikten sonra yapılması halinde, kararı veren mahkemenin, ilk derece mahkemesi olarak davaya bakan Danıştay dairesinin temyiz isteminin reddine karar vereceği, Mahkemenin veya Danıştay dairesinin bu kararları ile aynı maddenin 2.fikrasında belirtilen temyiz isteminde bulunulmamış sayılmasına ilişkin kararlarına karşı tebliğ tarihini izleyen günden itibaren yedi gün içinde temyiz yoluna başvurulabileceği kurala bağlanmıştır. Bu maddeye 4001 sayılı Yasa ile eklenen 7.fıkra ise, temyiz dilekçesi verilirken gerekli harç ve giderlerin ödenmemiş olduğu, dilekçenin 3.madde esaslarına göre düzenlenmediği ve temyiz kanuni süre geçtikten sonra yapıldığı hususlarının dosyanın gönderildiği Danıştay'ın ilgili dairesi ve kurulunca saptanması hallerinde de 2 ve 6.fikralarında sözü edilen kararların daire ve kurulca verileceği hükmü yer almıştır.

2577 sayılı Yasanın 55.maddesinin 5.fikrasında da 53, 54 ve 55.madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla yargılamanın yenilenmesinde ve kararın düzeltilmesinde de bu Kanunun diğer hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden; Dairemizin 07.06.2005 günlü E;2005/2999, K;2005/3304 sayılı "karar düzeltme isteminin süre aşımı yönünden reddine" ilişkin kararı davacı vekiline 28.07.2005 gününde tebliğ edildiği, temyiz dilekçesinin 06.09.2005 gününde İstanbul, Gaziosmanpaşa Asliye 1. Hukuk Mahkemesine verildiği ve 2577 sayılı Yasanın 48.maddesinin 6.fikrasında öngörülen süre geçtikten sonra 15.9.2005 gününde İdare Mahkemesi kaydına girdiği anlaşılmaktadır.

Olayda, 2577 sayılı Yasanın 4.maddesi uyarınca, İstanbul ilinde idare ve vergi mahkemeleri bulunması karşısında Gaziosmanpaşa Asliye Hukuk Mahkemesi kanalıyla gönderilen temyiz dilekçesinin İstanbul 4. İdare Mahkemesinde kayda girdiği tarih esas alınmaktadır.

Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 15.12.2005 günlü, E:2005/3326, K:2005/2807 sayılı kararı da bu yöndedir.

SONUÇ : Açıklanan nedenlerle, 2577 sayılı Yasanın 55.maddesinin 5.fıkrası ve 48.maddesinin 7.fıkrası uyarınca temyiz isteminin süre aşımı yönünden reddine, dosyanın İstanbul 4.İdare Mahkemesine gönderilmesine, 18.09.2006 gününde oybirliğiyle karar verildi.

AYNI DİLEKÇE İLE DAVA AÇILABİLECEK HALLER:

Madde 5 – (Değişik: 10/6/1994-4001/3 md.) 1. Her idari işlem aleyhine ayrı ayrı dava açılır. Ancak, aralarında maddi veya hukuki yönden bağıllık yada sebep-sonuç ilişkisi bulunan birden fazla işleme karşı bir dilekçe ile de dava açılabilir.

2. Birden fazla şahsın müşterek dilekçe ile dava açabilmesi için davacıların hak veya menfaatlerinde iştirak bulunması ve davaya yol açan maddi olay veya hukuki sebeplerin aynı olması gerekir.

(İlgili Maddeler; İYUK 14 (İlk İnceleme) ,15 (İlk inceleme üzerine verilecek kararlar) Görev ve Yetkiye İlişkin Düzenlemelerin tamamı, (İYUK 7/4))

- T.C. DANIŞTAY 13. DAİRE E. 2015/4076 K. 2015/2838 T. 17.8.2015

Birden fazla işleme karşı aynı dilekçeyle dava açılabilmesi için uyumsuzlukları çözmekle görevli yargı yerlerinin aynı olması gerektiği

TÜRK MİLLETİ ADINA

KARAR : Dava, davacı şirket tarafından faturalarına yansıtılan kayıp kaçak bedellerinin iadesi istemiyle yapılan başvurunun zımnen reddine ilişkin işlem ile kayıp kaçak bedeline dayanak teşkil ettiği ileri sürülen 16.12.2010 tarih, 2932 sayılı ve 28.12.2010 tarih, 2999 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu kararlarının iptali istemiyle açılmıştır.

2577 sayılı Kanun'un "Aynı Dilekçe İle Dava Açılabilir Hâller" başlığını taşıyan 5. maddesinde; her idari işlem aleyhine ayrı ayrı dava açılacağı, ancak, aralarında maddi veya hukuki yönden bağıllık ya da sebep - sonuç ilişkisi bulunan birden fazla işleme karşı bir dilekçe ile dava açılabilirliği, birden fazla şahsın müşterek dilekçe ile dava açabilmesi için davacıların hak veya menfaatlerinde iştirak bulunması ve davaya yol açan maddi olay veya hukuki sebeplerin aynı olması gerektiği; Kanun'un 14. maddesinin 3. fıkrasında, dilekçelerin görev ve yetki, idari merci tecavüzü, ehliyet, idari davaya konu olabilecek kesin ve yürütülmesi gereken bir işlem olup olmadığı, süre aşımı, husumet ve aynı Kanun'un 3. ve 5.

maddelerine uygun olup olmadıkları yönlerinden sırasıyla inceleneceği; 15. maddesinin 1-d bendinde ise, dilekçelerin 3. ve 5. maddelere uygun olmadıklarının tespiti hâlinde, yeniden dava açılmak üzere dilekçenin reddedileceği kurala bağlanmıştır.

Dava dosyasının incelenmesinden; davacı şirketin, idari yargının görev alanında bulunan Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu'nun 16.12.2010 tarih ve 2932 sayılı ve 28.12.2010 tarih ve 2999 sayılı kararlarının iptali isteminin yanında, özel hukuk sözleşmesi kapsamında kullandığı elektrik gereğince kendisine gönderilen faturalarda yer alan kayıp-kaçak bedeli adı altında ödenmiş olan tutarların iadesi istemiyle yapılan başvurunun zımnen reddine ilişkin işlemin de iptalinin istenildiği, tarafların eşitliği üzerine kurulu, özel hukuk sözleşmesi kapsamında yapılan abonman sözleşmesinden kaynaklanan kayıp-kaçak bedelinin iadesi isteminden doğan ihtilafın ancak adli yargı yerlerinde açılacak bir davaya konu edilebileceğinin açık olması karşısında, aynı dilekçeyle hem adli yargının hem de idari yargı yerlerinin görev alanına giren bir istemde bulunulduğu anlaşıldığından, dava dilekçesi bu hâliyle 2577 sayılı Kanun'un 5. maddesine uygun bulunmamaktadır.

Bu durumda; Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu'nun 28.12.2010 tarih, 2999 sayılı ve 16.12.2010 tarih, 2932 sayılı kararlarına karşı ayrı; kayıp kaçak bedelinin iadesi isteminin reddine ilişkin işleme karşı ayrı dilekçelerle dava açılması gerekmektedir.

SONUÇ : Açıklanan nedenle, 2577 sayılı Kanun'un 15/1-d maddesi uyarınca, kararın tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde 5. maddeye uygun şekilde kararda belirtildiği şekliyle her bir işleme karşı ayrı ayrı dilekçelerle, dilekçe ret kararını veren yargı yeri sıfatıyla Danıştay'da yeniden dava açmakta serbest olmak üzere DİLEKÇENİN REDDİNE, aynı Kanun'un 15/5. maddesi hükmüne göre dilekçenin reddi üzerine yeniden verilen dilekçede aynı yanlışlık yapıldığı takdirde davanın reddedileceğinin davacıya tebliğine, ayrıntısı aşağıda gösterilen yapılan 128,20-TL yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına, posta gideri avansından artan tutarın ve kullanılmayan 45,60-TL yürütmenin durdurulması harcının davacıya iadesine, 17.08.2015 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

- **T.C. DANIŞTAY 12. DAİRE E. 2016/1719 K. 2016/1741 T. 30.3.2016**

Aralarında maddi veya hukuki yönden bağılık bulunmayan veya farklı dairelerin görevlerine giren işlemler hakkında tek bir dilekçe ile dava açılmayacağı

TÜRK MİLLETİ ADINA

...

KARAR : Dava; Posta Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketinde Çalıştırılacak İdari Hizmet Sözleşmeli Personel Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 1. maddesinin, 2. maddesinde yer alan "sözlü sınav" ibarelerinin ve 4. maddesinin iptali istemiyle açılmıştır.

2577 Sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "Aynı dilekçeyle dava açılacak haller" başlıklı 5. maddesinin birinci fıkrasında, her idari işlem aleyhine ayrı ayrı dava açılacağı, ancak aralarında maddi veya hukuki yönden bağıllık ya da sebep-sonuç ilişkisi bulunan birden fazla işleme karşı bir dilekçeyle de dava açılacağı; birden fazla şahsın müşterek dilekçeyle dava açabilmesi için davacıların hak veya menfaatlerinde iştirak bulunması ve davaya yol açan maddi olay veya hukuki sebeplerin aynı olması gerektiği belirtilmiştir; aynı Kanununun 14. maddesinin üçüncü fıkrasının (g) bendinde, dava dilekçeleri üzerinde 5. madde hükümlerine uygun olup olmadıkları yönünden ilk inceleme yapılacağı kurala bağlanmıştır; 15. maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde ise, 3/g bendinde yazılı halde otuz gün içinde 5. maddeye uygun şekilde yeniden düzenlenmek veya noksanları tamamlanmak üzere dilekçelerin reddine karar verileceği hükmüne yer verilmiştir.

Bakılan uyuşmazlıkta, **davacı sendika tarafından iş bu davaya konu edilen Posta Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketine Çalıştırılacak İdari Hizmet Sözleşmeli Personel Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 1. ve 2. maddelerinin kamu görevine alınma koşulları kapsamında sözlü sınava dair düzenleme içerdiği ve bu haliyle de görüm ve çözümünün Dairemiz görevinde bulunduğu,** anılan Yönetmeliğin eksik düzenleme iddiasıyla iptali istenilen 4. maddesinin ise, mevcut personelin yönetici kadrosuna atanma koşullarına dair hüküm içerdiği ve bu haliyle de söz konusu maddenin Dairemiz görevinde bulunmayan bir hususa dair olduğu görülmektedir.

Bu durumda, aralarında yukarıda yer verilen mevzuat hükmünün aradığı şekilde maddi veya hukuki yönden bağıllık ya da sebep-sonuç ilişkisi bulunmayan davaya konu 1. ve 2. maddelerde yer alan düzenlemelere karşı ayrı, 4. maddede yer alan düzenlemeye karşı Daire görevlerine dair düzenlemede dikkate alınarak ayrı dava açılması gerekirken, tek dilekçeyle dava açılmasında 2577 Sayılı Kanun'un 5. maddesi hükmüne uyarlık görülmemiştir.

SONUÇ : Açıklanan nedenlerle, 2577 Sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 5. maddesine uygun olmayan dava dilekçesinin, aynı Kanununun 15. maddesinin 1. fıkrasının (d) bendi gereğince bu kararın tebliğ tarihini izleyen günden itibaren 30 gün içinde 5. maddeye uygun şekilde ayrı ayrı dava açılmak üzere reddine, yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına, davanın yenilenmesi halinde yeniden ayrı ayrı harç alınmasına, kullanılmayan 45,60 TL yürütmenin durdurulması harcı ile posta gider avansından artan tutarın istemi halinde davacıya iadesine, aynı maddenin 5. fıkrası uyarınca yeniden verilen dilekçelerde aynı yanlışlık yapıldığı takdirde davanın reddedileceği hususunun bildirilmesine, 30.03.2016 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

- **T.C. DANIŞTAY 5. DAİRE E. 2015/6248 K. 2016/456 T. 3.2.2016**

Farklı işlemlerden kaynaklanan manevi zararın tazmini istemiyle tek bir dilekçe ile dava açılmasının mümkün olup olmadığı hakkında

İstemin Özeti : Dava; Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğünde Daire Başkanı olarak görev yapmakta iken 30/06/2003-20/10/2006 tarihleri arasında beş kez atama ve görevlendirme

yoluyla görevinden alınan ve Mahkeme kararları ile görevine tekrar atanan davacı tarafından, bu süre zarfında hukuka aykırılığına mahkeme kararlarıyla hükmedilen atama ve görevlendirmeler sebebiyle oluşturduğu ileri sürülen 12.500,00.-TL manevi tazminatın yasal faiziyle birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

Ankara 4. İdare Mahkemesi'nin 26/12/2008 günlü, E:2008/462, K:2008/2346 Sayılı kararıyla; davacının 30/06/2003-20/10/2006 tarihleri arasında üç kez atama, iki kez görevlendirme olmak üzere beş kez görevinden alındığı; bu işlemlerin Mahkemelerce iptal edilmesine karşın yeni görevlendirme ve atama işlemleri kurularak davacının görevinden uzaklaştırıldığı, Mahkeme kararlarının biçimsel olarak uygulandığı, bu durumun ağır hizmet kusuru oluşturduğu gerekçesiyle takdiren 1.000,00-TL manevi zarar karşılığı tazminatın yasal faiziyle birlikte davacıya ödenmesine, fazlaya dair istemin reddine karar verilmiştir.

Anılan kararın, kabule dair kısmının davalı idare tarafından temyizi üzerine; Danıştay Beşinci Dairesi'nin 21/03/2011 günlü, E:2009/2210, K:2011/1458 Sayılı kararıyla; davacının istemi, hakkında davalı idarece kurulan işlemler ile bu işlemlere karşı açtığı davalarda Mahkemelerce verilen iptal kararlarının uygulanmaması sebebiyle oluşturduğu ileri sürülen zararlara karşılık olmak üzere manevi tazminat istemine yönelik olduğu, dolayısıyla, davacının tazminat istemlerinin, farklı maddi olaylara ve hukuki gerekçelere dayandırıldığı, bu sebeple de söz konusu istemler arasında, birlikte aynı dilekçeyle dava açılmasını olanaklı kılan maddi ve hukuki bağılılığın bulunmadığı; **buna göre, davacının maddi ve hukuki yönden aralarında bağılılık bulunmayan tazminat istemlerini, 2577 Sayılı Kanun'un 5/1. maddesinde yer alan hükümler uyarınca düzenleyeceği ayrı dilekçelerle davaya konu etmesi gerekirken, tek bir dilekçeyle açılan davanın görülüp çözümlenmesinde usul kuralları yönünden hukuki isabet bulunmadığı gerekçesiyle bozulmuş ise de,** Ankara 4. İdare Mahkemesince verilen 26/12/2011 günlü, E:2011/2047; K:2011/1961 Sayılı kararla; **bozma kararına uyulmuyarak, davacının isteminin, davalı idarece tesis edilen işlemlerin bütünlüğüne dayalı olduğu, dolayısıyla tek dilekçeyle açılan davanın görülmesinde usul kurallarına aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle, ilk kararda ısrar** etmiştir.

Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun 25.12.2014 günlü, E:2012/1395; K:2014/5292 Sayılı kararıyla; Ankara 4. İdare Mahkemesince verilen 26/12/2011 günlü, E:2011/2047; K:2011/1961 Sayılı ısrar kararının onanmasına, uyuşmazlığın esası hakkında karar verilmek üzere dosyanın Danıştay Beşinci Dairesine gönderilmesine karar verilmiştir.

Cevabın Özeti : Cevap verilmemiştir.

Danıştay Tetkik Hâkimi Düşüncesi : İdare Mahkemesi kararının onanması gerektiği düşünülmüştür.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Beşinci Dairesince işin gereği düşünüldü:

KARAR : İdare ve vergi mahkemeleri tarafından verilen kararların temyiz yolu ile incelenerek bozulabilmeleri, 2577 Sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 49. maddesinde belirtilen nedenlerden birinin varlığına bağlıdır. Ankara 4. İdare Mahkemesince verilen 26/12/2011 günlü, E:2011/2047; K:2011/1961 Sayılı karar ve dayandığı gerekçe hukuk ve usule uygun olup, bozulmasını gerektirecek bir neden de bulunmadığından,

SONUÇ : temyiz isteminin reddi ile anılan kararın, kabule dair kısmının onanmasına; temyiz giderlerinin istemde bulunan davalı üzerinde bırakılmasına, 03.02.2016 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

- T.C. DANIŞTAY 6. DAİRE E. 2015/9290 K. 2016/336 T. 2.2.2016

Parselasyon işlemi ile aynı düzenleme alanı sınırları içerisindeki taşınmazlarla ilgili olarak tek bir dilekçe ile dava açılabilirliği

TÜRK MİLLETİ ADINA

...

KARAR : Dava, Adana ili, Sarıçam İlçesi, Balcalı Mahallesi, 101 ada 1 parsel, 105 ada 2 parsel, 106 ada 1 parsel, 107 ada 1 parsel, 108 ada 1 parsel, 109 ada 1 parsel, 110 ada 1 parsel, 112 ada 1 parsel, 115 ada 1 parsel ve 116 ada 1 parsel, sayılı mülkiyeti Hazineye ait taşınmazları kapsayan alanda 3194 sayılı Kanunun 18. maddesi ile 2981 sayılı Kanunun Ek 1. maddesi uyarınca parselasyon yapılmasına ilişkin Sarıçam Belediye Encümeninin 21/01/2015 tarihli 03/35 sayılı Kararının iptali istemiyle açılmış; İdare Mahkemesince, dava konusu parsellerin farklı adalarda bulunması da dikkate alındığında her parsel yönünden ayrı ayrı hukuki inceleme ve değerlendirme yapılması gerektirdiğinden, her bir parsel için ayrı ayrı dilekçeleri ile davanın açılması icap ettiği, bu durumda tek bir dilekçe ile dava açılmasında 2577 sayılı Kanun'un 5. maddesi hükmüne uygunluk bulunmadığı gerekçesiyle dilekçenin reddine karar verildiği, yenilenen dilekçede de anılan parsellere karşı tek dilekçe ile dava açıldığı, dolayısıyla aynı yanlışların tekrarlandığı gerekçesiyle davanın 2577 sayılı Kanunun 15. maddesinin 5. fıkrası uyarınca reddine karar verilmiş, bu karar davacı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, davacı tarafından aynı düzenleme sınırı içinde yer alan taşınmazların bulunduğu alanda parselasyon yapılmasına ilişkin 21/01/2015 tarihli 03/35 sayılı Sarıçam Belediye Encümeni kararının iptali istemiyle açılan davada 2577 sayılı Kanun'un 5. maddesine uygun olmadığı gerekçesiyle dilekçenin reddine karar verildiği, yenileme dilekçesinde de aynı yanlışlığın tekrarlandığı belirtilerek davanın reddine hükmedildiği anlaşılmaktadır.

Bu durumda, dava konusu parselasyon işlemiyle aynı düzenleme alanı sınırı içindeki taşınmazlarla ilgili olarak düzenleme yapıldığına ve aynı iddialara dayanılarak dava açıldığına göre, parselasyon işleminin bütün halinde incelenmesinin bu yolla mümkün olması karşısında, tek bir dilekçe ile davanın açılmasında 2577 sayılı Kanunun 5. maddesine

aykırı bir yön bulunmadığı, dolayısıyla mahkemece önce dilekçenin reddine karar verilip, bilahare aynı yanlışlığın tekrarlandığından bahisle davanın reddine hükmedilmesinde usul hükümlerine uyarlık görülmemiştir.

SONUÇ : Açıklanan nedenlerle, Adana 2. İdare Mahkemesince verilen 01/07/2015 tarihli, E:2015/1222, K:2015/1778 sayılı kararın BOZULMASINA, dosyanın adı geçen Mahkemeye gönderilmesine, bu kararın tebliğ tarihini izleyen günden itibaren 15 gün içinde kararın düzeltilmesi yolu açık olmak üzere, 02.02.2016 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

- **T.C. DANIŞTAY 13. DAİRE E. 2015/547 K. 2015/2043 T. 2.6.2015**

İYUK 5. Maddedeki düzenlemenin dava açmayı kolaylaştıran, az gider ve emek tüketilmesini amaçlayan ve böylece dava ekonomisine yönelik bir özellik içeren bir düzenleme olduğu

İYUK 24/e bendinde yer alan “birden çok idare mahkemesinin yetki alanına giren işler” ibaresinden ne anlaşılması gerekir?

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler 2577 Sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun [14.](#) maddesi uyarınca incelendikten sonra gereği görüldü:

KARAR : Dava, davacının hissedarı olduğu Banka'nın imtiyazlı paya sahip bazı ortaklarının temettü dışındaki ortaklık haklarının 5411 Sayılı Bankacılık Kanunu'nun [18.](#) maddesinin beşinci fıkrası uyarınca Fon tarafından kullanılmasına dair 03.02.2015 tarih ve 6187 Sayılı Kurul kararıyla, bu kararın uygulanması bağlamında Banka'da hisse sahibi olan 122 kişiye ait imtiyazlı hisselerin temettü hariç ortaklık haklarının Fon tarafından kullanılmasına, Banka'nın yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile genel müdürünün görevden alınarak bu kişilerin yerine yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile genel müdür atanmasına dair 03.02.2015 tarih ve 27 Sayılı Fon Kurulu kararının iptali istemiyle açılmıştır.

2576 Sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun'un [1.](#) maddesinde, bölge idare mahkemeleri, idare mahkemeleri ve vergi mahkemelerinin bu Kanunla verilen görevleri yerine getirmek üzere kurulmuş "genel görevli" mahkemeler olduğu; 5. maddesinde, idare mahkemelerinin, vergi mahkemelerinin görevine giren davalarla ilk derecede Danıştay'da çözümlenecek olanlar dışındaki davaları çözümleneceği; 2577 Sayılı Kanun'un [14/3-a](#) maddesinde, dilekçelerin görev ve yetki yönünden inceleneceği; 15/1- a maddesinde, 14. maddenin 3/a bendine göre adlî ve askerî yargının görevli olduğu konularda açılan davaların reddine, idarî yargının görevli olduğu konularda ise görevli veya yetkili olmayan mahkemeye açılan davanın görev veya yetki yönünden reddedilerek dava dosyasının görevli veya yetkili mahkemeye gönderilmesine karar verileceği kurala bağlanmış; 2575 Sayılı Danıştay Kanunu'nun [24.](#)

maddesinin 1. fıkrasının (e) bendinde, birden çok idare veya vergi mahkemesinin yetki alanına giren işlere ilk derece mahkemesi olarak Danıştay'ın bakacağı belirtilmiş; 2577 Sayılı Kanun'un 5. maddesinin 1. fıkrasında, aralarında maddi veya hukukî yönden bağılılık ya da sebep - sonuç ilişkisi bulunan birden fazla işleme karşı bir dilekçeyle dava açılacağı belirtilmiştir.

Kamu düzenine dair nitelikler içeren ve doğal hâkim ilkesinin de söz konusu olacağı sonuçlara etkili olan mahkemelerin görevlerine ve yetkilerine dair kuralların, idari yargılamada özel bir yeri ve önemi bulunmaktadır. 2577 Sayılı Kanun'un 14. maddesinde ilk inceleme konularının başında öngörülen görev ve yetkiye dair ilkelerin öncelikte ele alınıp değerlendirileceği kuşkusuzdur. İlk inceleme aşamasında uyuşmazlık, mahkemenin görev veya yetkisinde görülmezse usul yasasının daha sonraki evrelerine geçilemeyeceğinde duraksama bulunmamaktadır. Ayrıca 2577 Sayılı Kanun'un 5. maddesinde öngörülen birlikte dava açılabilme olanağının, görev ve yetkiden sonra gelen bir ilk inceleme konusu ve usul ilkesi olduğu da açıktır.

Belirlenen hukuksal durum karşısında; dava açmayı kolaylaştıran, az gider ve emek tüketilmesini amaçlayan ve böylece dava ekonomisine yönelik bir özellik içeren 2577 Sayılı Kanun'un 5. maddesine öncelik verilerek görevsiz bir mahkemenin görevli hâle getirilmesi mümkün değildir.

Başka bir anlatımla, özelliğine ve niteliğine yukarıda değinilen 2577 Sayılı Kanun'un 5. maddesindeki birden çok işleme aynı dilekçeyle dava açılabilmesi olanağının kural olarak aynı mahkemenin görev ve yetkisine giren işlemler açısından söz konusu edilebileceği hususu, 2577 Sayılı Kanun'un değinilen düzeni ve ilke sıralamasının doğal bir sonucudur. Ters bir durumda, daha önce de belirtildiği gibi başka mahkemelerin yetki alanına giren işlemler arasında ilişkiler kurularak ve olası yorumlar geliştirilerek, dava ekonomisine yönelik bir usul kuralına mahkemelerin görevlerini belirleyen bir boyut kazandırılmış olacaktır.

Öte yandan, 2577 Sayılı Kanun'un 38. maddesinde düzenlenen "bağlantılı davalar" kavramı ile 2575 Sayılı Kanun'un 24. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan "birden çok idare mahkemesinin yetki alanına giren işler" kavramının birbirinden ayırt edilmesi gerekmektedir. Bu ifadenin, dava konusunun tek bir işlemde olduğu veya birden fazla işlemde oluşmakla birlikte bu işlemlerin birbirinden ayrılmasının mümkün olmadığı ve farklı yargı çevrelerini kapsayan uyuşmazlıklara çözüm getirmeyi amaçlayan sınırlı bir görev ilkesi olduğu kabul edilmelidir. Aksi hâlde, bağlantılı davaların tamamının 2575 Sayılı Kanun'un 24. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında Danıştay'da görülmesi sonucu doğacaktır.

Bu durumda, davaya konu işlemlerde yetki sorununun çözümlenemez bir nitelik taşımadığı, iki farklı işleme karşı açılan davada dilekçenin reddine karar verilerek yetkili mahkemelerin belirlenerek yetkili olan mahkemelerce gerekirse bekletici sorun yoluyla çelişkisiz yargısal sonuçlara ulaşılabileceği açık olduğundan; usul ekonomisine ve dava açma şekline yönelik bir

kurala, mahkemelerin görevlerini değiştirecek bir işlev kazandırılarak açılan davanın Danıştay'ın görevine girdiğinin kabul edilmesi mümkün değildir.

SONUÇ : Açıklanan nedenle; davanın görev yönünden reddine, dosyanın Ankara İdare Mahkemesi'ne gönderilmesine, 02.06.2015 tarihinde oyçokluğuyla karar verildi.

KARŞI OY :

2575 Sayılı Danıştay Kanunu'nun 24. maddesinin 1. fıkrasının (e) bendinde, birden çok idare veya vergi mahkemesinin yetki alanına giren işlere ilk derece mahkemesi olarak Danıştay'ın bakacağı belirtilmiş; 2577 Sayılı Kanun'un 5. maddesinin 1. fıkrasında, aralarında maddi veya hukukî yönden bağlılık ya da sebep - sonuç ilişkisi bulunan birden fazla işleme karşı bir dilekçeyle dava açılabileceği ifade edilmiştir.

2577 Sayılı Kanun'un 5. maddesi gereğince, aralarında sebep - sonuç ilişkisi bulunan işlemlere karşı tek dilekçeyle dava açılabilecektir. İdari işlemin unsurları arasında yer alan sebep unsuru, idari işlemden önce gelen ve idareyi belirli bir işlem yapmaya sevk eden hukukî veya fiilî etken olarak tanımlanmaktadır.

Bu nedenle, davaya konu işlemlerin arasında sebep - sonuç ilişkisi bulunup bulunmadığının irdelenmesi gerekmektedir.

Dosya içerisinden, Kurul'un 03.02.2015 tarih ve 6187 Sayılı kararıyla Banka'nın imtiyazlı paya sahip bazı ortaklarının temettü dışındaki ortaklık haklarının Fon tarafından kullanılmasına, Kurul kararının gereklerinin yerine getirilmesi için gerekli işlemlerin tesisi için Fon'a bildirimde bulunulmasına karar verildiği, Kurul tarafından Fon'a yapılan bildirim üzerine Fon tarafından bu kararın uygulanması bağlamında Banka'da hisse sahibi olan 122 kişiye ait imtiyazlı hisselerin temettü hariç ortaklık haklarının Fon tarafından kullanılmasına, Banka'nın yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile genel müdürünün görevden alınarak bu kişilerin yerine yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile genel müdür atanmasına karar verildiği görölmektedir.

Olayda, Fon tarafından tesis edilen işlemin dayanağının Kurul kararı olduğu, Kurul kararının olmaması durumunda Fon tarafından bu işlemin tesis edilemeyeceği anlaşıldığından, her iki işlem arasında sebep - sonuç ilişkisi bulunduğu noktasında tereddüt bulunmadığından, davaya konu işlemlerin 2577 Sayılı Kanun'un 5. maddesine göre tek davaya konu edilebileceği açıktır.

Bu nedenle, 2577 Sayılı Kanun'un 5. maddesine uygun şekilde düzenlenen bir dilekçe hakkında dilekçe ret kararı verilemeyeceği tartışmasızdır.

Öte yandan, Fon tarafından tesis edilen işlemin hukuka uygunluğu denetlenirken bu işlemin hem Kurul kararının çizdiği çerçevede ve Kurul kararının gereklerine uygun olup olmadığının, hem de Fon'a mevzuat tarafından tanınan yetkiler çerçevesinde tesis edilip edilmediğinin incelenmesi gerekeceğinden, 2577 Sayılı Kanun'un 5. maddesinde aralarında

sebeup - sonuç ilişkisi bulunan birden fazla işleme karşı tek dilekçeyle dava açılabilmesine olanak tanınması, sadece usul ekonomisi ilkesinin gerçekleŐtirilmesi amacına hizmet etmemekte, bu sayede etkin ve verimli bir yargılama yapılmasına da katkı sağlamaktadır.

2575 Sayılı Kanun'un 24. maddesinin 1. fıkrasının (e) bendinin, birden çok idare veya vergi mahkemesinin yetki alanına giren iŐlerden bahsettiği dikkate alındığında, yasa koyucunun bilinçli olarak "tek bir işlem" yerine "işler" ifadesi kullanarak, birden fazla işlemin iptali istemiyle açılacak davalar için de göreve dair bu kuralın uygulanmasına olanak tanıdığı grlmektedir.

Diğer taraftan, bir mahkemenin açılan davada kendisini görevsiz görüp idari yargı teşkilatı içerisinde yer alan başka bir mahkemeyi görevli görmesi durumunda, 2577 Sayılı Kanun'un 15/1-a maddesi gereğince davayı görev yönünden reddederek dava dosyasını görevli ve yetkili mahkemeye göndermesi gerektiği dikkate alındığında, davaya konu işlemlerden Kurul kararının iptal istemi açısından Ankara İdare Mahkemesi'nin; Fon işleminin iptali istemi açısından ise İstanbul İdare Mahkemesi'nin yetkili olduğu açık olduğundan, davanın görev yönünden reddedilmesi durumunda, dosyanın Fon işlemi açısından yetkisiz mahkeme konumunda olan Ankara İdare Mahkemesi'ne gönderilmesinde usul kurallarına uygunluk bulunmamaktadır.

Bu durumda, davaya konu işlemler arasında sebeup - sonuç ilişkisi bulunması sebebiyle bu işlemlerin iptali isteminin tek bir dilekçeyle davaya konu yapılabileceği, 5. maddeye uygun düzenlenen dilekçe hakkında dilekçe ret kararı verilmesinin usul kurallarına aykırı olacağı, bakılan davanın birden fazla idare mahkemesinin yetki alanına girmesi sebebiyle bu davanın tamamı hakkında yetkili olan bir idare mahkemesinin bulunmaması, 2575 Sayılı Kanun'un 24. maddesinin 1. fıkrasının (e) bendinde kullanılan ifadelerle birden fazla işlemin iptali istemiyle açılan davanın da bu bent kapsamında değerlendirilebileceği hususları dikkate alındığında, bakılan davanın görüm ve çözümünde Danıştay görevli olduğundan, işin esasının incelenerek bir karar verilmesi gerektiği oyuyla çoğunluk kararına katılmıyoruz.

- T.C. DANIŞTAY 12. DAİRE E. 2012/4577 K. 2012/5649 T. 3.10.2012

Aralarında sebeup sonuç ilişkisi bulunan birel işlemlerin tek bir dilekçe ile dava konusu edilebileceği

Danıştay Başsavcısı : Turgut Candan

...

Bu bakımdan;Batman İdare Mahkemesi'nce 2577 sayılı Kanun'un 15'inci maddesinin 1'inci fıkrasının (d) bendi uyarınca verilen ve aynı maddenin 4'üncü fıkrasına göre kanun yolu kapalı bulunan kararının 51'inci madde uyarınca incelenmesine geçildi:

İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 5'inci maddesinin 1'inci bendinde yer alan; her idari işlem aleyhine ayrı ayrı dava açılacağı, ancak aralarında maddi ve hukuki bakımdan bağlılık varsa,

aynı şahsı ilgilendiren birden fazla işlem aleyhine bir dilekçe ile dava açılabilmesine ilişkin hükümde, her idari işlemin ayrı ayrı dava konusu yapılması kural olmakla beraber, aralarında maddi, hukuki bağılık ve sebep-sonuç ilişkisi bulunan birden ziyade işleme karşı aynı dilekçe ile dava açılabilmesi de mümkündür. Düzenlemenin amacı; aynı yargı yerinin görevine giren ve çözümleri ayrı emek gerektirmeyen idari uyuşmazlıkların aynı dosyada görülmeleri sağlanarak, gereksiz zaman ve emek israfı ile masrafın önlenmesi ve farklı kararların verilebilmesi olasılığının ortadan kaldırılmasıdır.

Davanın konusunu, 23.01.2011-01.07.2011 tarihleri arasında aylıksız izne ayrılan davacının, 30.06.2011 tarihinde aldığı sağlık raporunda öngörülen hastalık izninin idarece resen aylıksız izne çevrilmesine ilişkin 28.07.2011 tarihli işlemle, Temmuz ayı maaşının eksik hesaplandığından bahisle yapılan başvurunun reddine ilişkin 01.08.2011 tarihli işleminin iptali istekleri oluşturmaktadır.

İptali istenilen idari işlemlerden ikincisinin hukuka uygun olup olmadığının belirlenmesi, davacının almış olduğu sağlık raporunun aylıksız izin süresine dahil olup olmadığı yolunda olan ve ilk işlemde kaynaklanan uyuşmazlığın çözümüne bağlı bulunmaktadır. Dolayısıyla, yukarıda sözü edilen 5'inci maddenin ilk fıkrasında, birden fazla idari işleme karşı aynı dilekçeyle dava açılabilmesi için aranan sebep-sonuç ilişkisinin varlığı koşulunun, olayda, dava konusu edilen bu iki işlem arasında gerçekleşmiş olduğu açıktır. Durum böyleyken; İdare Mahkemesince, aksine bir anlayışla, dava dilekçesinin reddine karar verilmesi yürürlükteki hukuka açık aykırılık oluşturmaktadır.

Açıklanan nedenlerle, Batman İdare Mahkemesi'nin, niteliği bakımından yürürlükteki hukuka aykırı bir sonuç ifade eden 05.01.2012 gün ve E:2011/5181, K:2012/5 sayılı kararının; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 51'inci maddesi uyarınca kanun yararına bozulmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Onikinci Dairesince işin gereği düşünüldü:

...

Danıştay Başsavcısı, dava dilekçesinin 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 5'inci maddesine uygun olduğunu belirterek anılan kararın kanun yararına bozulmasını istemektedir.

...

Uyuşmazlık konusu olayda, davacının 2011 yılı Temmuz ayı maaşının eksik ödenmesi, raporlu olduğu süreyi kapsayacak şekilde ücretsiz izninin idarece resen uzatılmasına ilişkin işlemde kaynaklandığından dava konusu işlemler arasında sebep-sonuç ilişkisi bulunduğu açıktır.

Bu durumda, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 5. maddesi uyarınca aralarında sebep-sonuç ilişkisi bulunan iki ayrı idari işlemin tek bir dilekçe ile dava konusu edilmesi mümkün olduğu halde aksi bir yaklaşımla dava dilekçesinin reddinde hukuki isabet bulunmamaktadır.

SONUÇ : Açıklanan nedenlerle, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 51. maddesi uyarınca Danıştay Başsavcılığı'nın kanun yararına temyiz isteminin kabulüne, Batman İdare Mahkemesi'nin 05.01.2012 gün ve E:2011/5181, K:2012/5 sayılı kararının kanun yararına ve hükmün hukuki sonuçlarına etkili olmamak koşulu ile bozulmasına, kararın bir örneğinin Milli Eğitim Bakanlığı ile Danıştay Başsavcılığı'na gönderilmesine ve Resmi Gazete'de yayımlanmasına, 03.10.2012 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

hukuk.istanbul.edu.tr/idarehukuku